

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_17914

Θέμα 35^{ον} Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 20-38**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΙΣ. *Τί δ' ἔστι; δηλοῖς γάρ τι καλχαίνουσ' ἔπος.* 20
- ΑΝ. *Οὐ γὰρ τάφου νῶν τῶ κασιγνήτῳ Κρέων
τὸν μὲν προτίσας, τὸν δ' ἀτιμάσας ἔχει;
Ἐτεοκλέα μὲν, ὡς λέγουσι, σὺν δίκη
χρησθεῖς δικαίᾳ καὶ νόμῳ, κατὰ χθονὸς
ἔκρυψε τοῖς ἔνερθεν ἔντιμον νεκροῖς,* 25
- τὸν δ' ἀθλίως θανόντα Πολυνείκους νέκυν
ἀστοῖσιν φασιν ἐκκεκηρῦχθαι τὸ μὴ
τάφῳ καλύψαι μηδὲ κωκῦσαι τινα,
ἔᾶν δ' ἄκλαυτον, ἄταφον, οἰωνοῖς γλυκὺν
θησαυρὸν εἰσορῶσι πρὸς χάριν βορᾶς.* 30
- Τοιαῦτά φασιν τὸν ἀγαθὸν Κρέοντα σοὶ
κάμοι, λέγω γὰρ κάμῃ, κηρύξαντ' ἔχειν,
καὶ δεῦρο νεῖσθαι ταῦτα τοῖσι μὴ εἰδόσιν
σαφῆ προκηρύξοντα, καὶ τὸ πρᾶγμ' ἄγειν
οὐχ ὡς παρ' οὐδέν, ἀλλ' ὅς ἂν τούτων τι δρᾷ,
φόνον προκεῖσθαι δημόλευστον ἐν πόλει.
Οὕτως ἔχει σοὶ ταῦτα, καὶ δείξεις τάχα
εἴτ' εὐγενὴς πέφυκας, εἴτ' ἐσθλῶν κακῆ.* 35

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Τοιαῦτά φασιν ... εἴτ' ἐσθλῶν κακῆ.****(Μονάδες 30)**

Τέτοια λένε ότι έχει διακηρύξει δημόσια ο καλός Κρέων για σένα και για μένα, λέω και για μένα, και (λένε) πως έρχεται εδώ για να διακηρύξει δημόσια αυτά ώστε να είναι σαφή (ξεκάθαρα) σε όσους δεν (τα) ξέρουν, και δεν θεωρεί την υπόθεση ως κάτι ασήμαντο, αλλά όποιο κάνει κάτι από αυτά, (ότι) τον περιμένει θάνατος με

δημόσιο λιθοβολισμό στην πόλη. Έτσι έχουν αυτά για σένα, και γρήγορα θα δείξεις εάν προέρχεσαι από ευγενική γενιά και γενναία στο ήθος ή τιποτένια από ευγενική γενιά.

2. Να αναφέρετε ονομαστικά τα κατά ποιόν μέρη της τραγωδίας και να παρουσιάσετε αναλυτικά τρία από αυτά.

(Μονάδες 10)

Τα κατά ποιόν μέρη της τραγωδίας είναι ο **μύθος**, το **ήθος**, η **λέξη**, η **διάνοια**, το **μέλος** και η **όψη**.

Ο **μύθος**, ως μίμηση πράξεως, αποτελεί την ψυχή της τραγωδίας και σημαίνει την υπόθεση του έργου, το **σενάριο**. Τα θέματα των τραγικών μύθων τα αντλούσαν οι ποιητές κυρίως από τη μυθολογία αλλά και από την ιστορία. Οι τρεις μεγάλοι μυθικοί κύκλοι -*Θηβαϊκός, Αργοναυτικός και Τρωικός*- έδιναν θέματα, για να σχεδιάζουν οι ποιητές την τραγική δράση.

Το **ήθος** δηλώνει τον χαρακτήρα του τραγικού ήρωα, τον ψυχικό του κόσμο, τις σκέψεις και τον τρόπο με τον οποίο αντιδρά σε κάθε περίπτωση.

Τη **διάνοια** αποτελούν οι ιδέες που διατυπώνουν τα πρόσωπα της τραγωδίας για τον κόσμο και τη ζωή, καθώς και τα επιχειρήματα με τα οποία τις υποστηρίζουν.

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με τη συνώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

A' ΣΤΗΛΗ	B' ΣΤΗΛΗ
1. φημί	α) πράττω
2. δρώ	β) λέγω
3. άτιμάζω	γ) αποδιδράσκω
4. νέκυς	δ) εμφαίνω
5. δηλώ	ε) περιφρονώ
	στ) νεκρός
	ζ) δέχομαι

(Μονάδες 5)

- β)
- α)
- ε)
- στ)
- δ)

Περισσεύουν τα στοιχεία γ) και ζ).

β) Να συνδέσετε τις λέξεις της Α' στήλης με τη λέξη της Β' στήλης με την ο-ποία έχουν ετυμολογική συγγένεια. (Δύο λέξεις της Α' στήλης περισσεύουν).

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. δράμα	
2. δραστήριος	α) δείξεις
3. δραπέτης	
4. δείγμα	
5. ενδεικτικός	β) δρᾶ
6. δηκτικός	
7. ένδειξη	

(Μονάδες 5)

α → 4, 5, 7

β → 1, 2

Περισσεύουν οι λέξεις δραπέτης και δηκτικός.

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος